

विद्यासागर विश्वविद्यालय
VIDYASAGAR UNIVERSITY

Question Paper

B.A. Honours Examinations 2022

(Under CBCS Pattern)

Semester - IV

Subject : SANSKRIT

Paper : SEC 2 - T

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

The figures in the margin indicate full marks.

[MACHINE TRANSLATION : TOOLS AND TECHNIQUES]

1. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम्। 10×2=20
- (क) यन्त्राणां चालनाविधि (Operating System) स्वरूपम्-आलोच्यताम्।
- (ख) का नाम स्मृतिः ? स्मृतिविषये स्वमतं लिखन्तु।
- (ग) टीका लेख्या : UNICODE, ASCII
- (घ) संगणकमाध्यमेन संस्कृतपुस्तकानां संरक्षणं कथं सम्भवतीति स्वभाषया लिखत।
2. अधोलिखितेषु यथेच्छं चतुर्णां प्रश्नानामुत्तरं प्रदेयम्। 5×4=20
- (क) अन्तर्जालम् (Internet) किम् ? एम एस् वर्ड (MS Word) किम् ?

P.T.O.

- (ख) ईपाठाः (e-reading) इत्युक्ते किं बोध्यते ? कतिचन संस्कृत-आपस् (Apps)नामानि लिखन्तु ।
- (ग) आन्तर्जाल-पुस्तकं (e-Book) नाम किम् ? कतिपयस्य आन्तर्जाल-तथ्यस्य उदाहरणं देयम् ।
- (घ) कतिपयानां श्रव्योपकरणानां नामानि लिखन्तु । एतेषु कस्यचिदेकस्य वैशिष्ट्यं लिखतु ।
- (ङ) MICROSOFT EXCEL-इत्यस्य उपयोगिताद्वयं लिख्यताम् । WINDOWS विहाय अन्यस्य Operating System द्वयस्य नाम लिख्यताम् ।
- (च) UTF-इत्यनेन किं बुध्यते ? BARAHA SOFTWARE इति कस्मिन् कार्ये उपयुज्यते ?

—————

Vidyasagar University

OR

[EVOLUTION OF INDIAN SCRIPTS]

1. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम्। 10×2=20

- (क) प्राचीनभारते लेखनकलायाः प्राचीनताविषये कश्चित् प्रबन्धो रचनीयः।
- (ख) ब्राह्मीवर्णमालायाः पाठोद्धारस्य इतिहासः विव्रियताम्।
- (ग) आदिब्राह्मीलिपेः संभाव्यः कालः लेखनीयः। आदिब्राह्मीलिपेः वैशिष्ट्यानि सोदाहरणम् आलोच्यन्ताम्। 1+9
- (घ) अधोलिखितस्य लेखांशस्य देवनागरीलिप्या परिणमनं कार्यम्।

The image shows a sample of ancient Indian script, likely Brahmi, with various characters and symbols arranged in several lines. The script is highly stylized and difficult to read without a key.

2. अधोलिखितेषु यथेच्छं चतुर्णां प्रश्नानामुत्तरं प्रदेयम्। 5×4=20

- (क) ब्राह्मीलिपेः रूपभेदस्य कारणानि समासेन आलोच्यन्ताम्।
- (ख) ब्राह्मीलिपेः नामकरणविषये कश्चिद् लघु-निबन्धो विरचनीयः।
- (ग) खरोष्ठीलिपिः केषु देशेषु किमर्थं प्रचलिता? तस्याः लिपेः वैशिष्ट्यानाम् उल्लेखः कार्यः। 2+3
- (घ) सिद्धमातृकालिपेः संभाव्यः कालः लेखनीयः। अस्याः लिपेः नामान्तराणि प्रदेयानि। अस्याः लिपेः वैशिष्ट्यानि आलोच्यन्ताम्। 1+1+3
- (ङ) गौडीलिपेः विकाशः उदाहरणयोगेन आलोचनीयः।
- (च) अधोलिखितो लेखांशः चतुर्थशतकगतायां ब्राह्म्यां लिप्यन्तरं क्रियताम्।

खाद्यटपाकिकस्य महादण्डनायक-ध्रुवभूति-पुत्रस्य सान्धिविग्रहिक-कुमारामात्य-महादण्डनायक-हरिषेणस्य सर्व्वभूतहितसुखायास्तु।

OR

[SANSKRIT METER AND MUSIC]

1. द्वयोः प्रश्नयोरुत्तरं देयम्। 10×2=20
- (क) संस्कृतशास्त्रे छन्दोविषये कश्चन प्रबन्धः लेख्यः।
- (ख) छन्दांसि कतिविधानि। तेषां स्वरूपाणि व्याख्यायन्ताम्।
- (ग) वैदिकवाङ्मये बृहती-जगती इत्यनयोः छन्दसोः महत्त्वमालोचयत।
- (घ) लक्षणोदाहरणेन टीका कार्या - शिखरिणी मन्दाक्रान्ता च।
2. चतुर्णां प्रश्नानामुत्तरं देयम्। 5×4=20
- (क) छन्दःशास्त्रे कति गणाः। तेषां परिचयः देयः।
- (ख) लघुगुरुनिर्णये नियमाः लेखनीयाः।
- (ग) यतिविषये टीका कार्या।
- (घ) छन्दःशास्त्रे कानि वृत्तानि। तेषां परिचयः देयः।
- (ङ) सलक्षणं सोदाहरणं व्याख्येयाः वसन्ततिलकम् शार्दूलविक्रीडितम् च।
- (च) छन्दःशास्त्रे मात्राविषये टिप्पणी कार्या।
-

